

OPDATERET UDVIKLINGSPLAN

Udviklingsplan for Østjyllands Brandvæsen 2024-2028

Sagsgang: Strategisk Følgegruppe - Bestyrelsen - Byråd og Kommunalbestyrelser

Opdateret version af 7. maj 2024

Fig. 1 Brand hos Højbjerg Maskinfabrik i Galten, 2021

Indhold

OPDATERET UDVIKLINGSPLAN	1
1. Et brandvæsen under pres	3
1.1 Resumé	3
1.2 Udviklingsplan i fire faser.....	5
1.3 Proces	6
1.4 Udviklingsplanens sigte	6
2. Risici og trusler medfører markante ændringer i Aarhus' risikoprofil.....	7
2.1 Indledning.....	7
2.2 Jævnligt behov for indsættelse af flere brandstationer.....	8
2.3 Forældet brandstationsplacering i midtbyen	8
2.4 Stort specialiseringsbehov kræver mere brandmandskab	8
2.5 Større og samtidige hændelser	9
2.6 Særlige beredskabsudfordringer ved den nuværende havn i Aarhus	9
2.7 Den Risikobaserede Dimensionering skal opdateres senest i december 2025	11
2.8 Hvad presser Østjyllands Brandvæsen nu og i fremtiden?	15
2.9 Det opdaterede nationale risikobillede	16
2.10 Det biologiske trusselsbillede	19
2.11 Cybertruslen.....	19
2.12 Terrortruslen	20
2.13 Klimaudfordringen og brandvæsenets kulsorte værdikæde	21
3. Østjyllands Brandvæsens nuværende kapacitetsudfordringer.....	23
3.1 Manglende operativ kapacitet	23
4. Helhedsplanen	26
4.1 Behov for løft af Østjyllands Brandvæsens samlede kapacitet	26
4.2 Leasingadgang til nye brandbiler og brandstationer	28

1. Et brandvæsen under pres

1.1 Resumé

Fase 1 i Østjyllands Brandvæsens Udviklingsplan blev godkendt af ejerkommunernes byråd og kommunalbestyrelser i efteråret 2023. Vedtagelsen af Fase 1 til udmøntning fra januar 2024 afhjælp en række akutte udfordringer for brandvæsenet på den ultrakorte bane. Det drejer sig om etablering af en række beredskabsspecialer, som de seneste års store hændelser og et skærpet trusselsbillede har afdækket behovet for. Specialerne omfatter et terror-beredskab, et droneberedskab, et indkvarterings- og forplejningsberedskab, et vandforsynings speciale og opstarten af et klima-beredskab. Endvidere omfattede Fase 1 et løft i bemanningen på station Aarhus Nord med yderligere to brandfolk på døgnvagt, hvilket reducerer antallet af assistancer fra Aarhus Syd og Aarhus City til station Aarhus Nord. Endelig medførte vedtagelsen af Fase 1, at der kunne ansættes et ekstra årsværk i bl.a. sekretariatet, i IT-afdelingen og til vagtcentralen, på værkstedet på station Aarhus Syd samt en uddannelseschef og en brandforebyggelseschef. Fase 1 medførte et løft i ejerkommunernes bidrag med ca. 16 mio. i 2024 og et permanent løft på 10,5 mio. hvert år derefter. Herudover medførte Fase 1 en låneadgang for brandvæsenet på 17,4 mio. til materiel og etablering af udrykningsgarage til den nye brandskoles køretøjer.

Tilbage udestår nu politisk drøftelse af Udviklingsplanens Fase 2, 3 og 4. Da faserne udelukkende omhandler risiko- og kapacitetsforhold i Aarhus Kommune er denne opdaterede version af Udviklingsplanen tilrettet, således der alene redegøres for ændringerne i Aarhus Kommunes risikoprofil og den for Aarhus Kommune nødvendige opgradering af de afhjælpende kapaciteter.

Det skal dog bemærkes, at opførelse af nye brandstationer i Aarhus, som Fase 3 omhandler, vil påvirke alle ejerkommunernes anlægsramme forholdsmæssigt jf. ejerfordelingsnøglen. Driftsudgiften til de nye stationer – herunder forrentningen af bygningerne – vil dog alene være et Aarhus Kommune anliggende, hvilket en ny driftsfordelingsnøgle tager højde for.

Aarhus Kommunes **risikoprofil** udvikler sig i disse år med en kraft og hast, der sætter brandvæsenet under pres. Aarhus Kommunes by- og erhvervsudvikling medfører en øget risiko for **større, flere samtidige** og **mere komplekse hændelser**, som kan ramme borgere, erhvervsliv, turister og den kommunale organisation.

Det følger af beredskabsloven, at Østjyllands Brandvæsen skal kunne forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger eller overhængende fare herfor. Det påhviler Østjyllands Brandvæsen at identificere og analysere de lokale risici, som skal lægges til grund for en dimensionering af redningsberedskabet. Det påhviler Byrådet efter indstilling fra brandvæsenets bestyrelse at fastlægge niveauet for Østjyllands Brandvæsens opgavevaretagelse (**serviceniveau**) på grundlag af risikoprofilen. Byrådet skal sikre, at der er overensstemmelse mellem kommunens risikoprofil og brandvæsenets forebyggende og afhjælpende kapacitet. Med andre ord skal Byrådet sikre, at brandvæsenet geares til at håndtere og matche udviklingen i kommunens risikoprofil. Byrådet skal jf. beredskabslovens §12, stk. 1 påse, at Østjyllands Brandvæsen kan udføre forsvarlige indsatser.

Denne opdaterede udviklingsplan redegør for de alvorlige operative udfordringer, som udviklingen i Aarhus Kommunes risikoprofil påfører Østjyllands Brandvæsen. Planen beskriver de nødvendige løsninger og en faseinddelt model for implementering. Planen kvalificeres i Østjyllands Brandvæsens bestyrelse, som indstiller den til godkendelse i Aarhus Kommunes Byråd.

Fuldt indfaset skal Udviklingsplanen sikre,

- 1) at Østjyllands Brandvæsen kan garantere **et sikkert og forsvarligt arbejdsmiljø** til alle ansatte og frivillige,
- 2) at Østjyllands Brandvæsen **forsvarligt kan håndtere de større, flere samtidige og mere komplekse hændelser**, som udviklingen i Aarhus kommunes risikoprofil medfører, og
- 3) at Østjyllands Brandvæsen **forsvarligt kan håndtere fremtidens trusselsbillede** med cyber- og terrortrusler samt hyppigere vejrligshændelser.

Udviklingsplanen består af fire kapitler. Foruden introduktionen i kapitel 1, så beskrives i kapitel 2 de risici og trusler, som Østjyllands Brandvæsen skal håndtere de kommende år. I kapitel 3 beskrives udfordringerne med Østjyllands Brandvæsens nuværende operative kapacitet i Aarhus Kommune. I kapitel 4 beskrives håndteringen af de beskrevne risici og trusler.

I forlængelse af de strategiske og politiske drøftelser om denne udviklingsplan, udarbejdes Østjyllands Brandvæsens kommende risikobaserede dimensionering, som skal godkendes i alle fire ejerkommuner inden udgangen af 2025.

1.2 Udviklingsplan i fire faser

Med vedtagelse af Fase 2 opgraderes Aarhus Kommunes operative beredskab med yderligere 6 brandfolk på døgnvagt. Herved sikres det, at de beredskabsfaglige specialer på alle døgnstationer kan dækkes. Aarhus Kommune har i dag 3 udrykningsenheder (tidl. kaldet "slukningstog") i døgnvagt, hvilket svarer til 18 fuldtidsbrandfolk på vagt. Det svarer til en ratio på 1 fuldtidsbrandmand pr. 19.700 indbyggere i Aarhus. Til sammenligning har Hovedstadens Beredskab 1 fuldtidsbrandmand pr. 12.200 indbyggere.

Før 2002 var det et lovkrav, at der var 1 udrykningsenhed med 8 brandfolk per 100.000 indbyggere. Med 362.000 indbyggere (i 2024) burde Aarhus målt på 2002-skalaen have minimum 3,5 udrykningsenhed på fuldtid. Dvs. minimum 28 fuldtidsansatte brandfolk på døgnvagt. Fra januar 2024 er der imidlertid kun 18. Formålet med overgangen fra lovfæstet dimensionering til risikobaseret dimensionering var at indrette beredskabet efter lokale risici og behov. Det har over årene desværre medført en reduktion i den operative kapacitet i Aarhus til trods for en veldokumenteret stigende kompleksitet i bygningsmassen, voksende befolkningstal og flere storbrande. Den samlede udgift til Fase 2 udgør kr. 15 mio. for Aarhus Kommune årligt.

Med vedtagelse af Fase 3 sikres en beredskabsfaglig optimal placering af to nyopførte brandstationer. Den ene placeres på Sydhavnen som erstatning for stationen i Ny Munkegade. Den anden placeres på brandvæsenets hovedlokalitet på Bautavej i Aarhus Vest. Efter opgraderingen i Fase 2 vil der i alt være 24 brandfolk på døgnvagt. I 2027 kan disse 24 brandfolk i en kort overgangsfase fordeles med seks brandfolk på de fire stationer. Ved at placere en brandstation i Aarhus Vest kan denne udgøre den ene vigtige halvdel af Marselistunnelberedskabet. På en nyopført brandstation på Sydhavnen i Aarhus, vil midtbyens brandberedskab, havneberedskabet, båd- og dykkerberedskabet samt det kommende klimaberedskab kunne placeres under samme tag, som den anden halvdel af tunnelberedskabet til Marselistunnelen. Indsatstaktisk er det afgørende, at der kan sendes styrker ind i begge tunnelrør fra begge retninger, da en ulykke i tunnelen kan blokere adgangsvejen for nærmeste station. Dette gælder både i anlægsfase og i den efterfølgende drift. I anlægsfasen er det endvidere vigtigt, at man fra brandstationen på Sydhavnen kan køre på begge sider af Marselistunnel-arbejdet. Herved sikres optimal dækning af såvel Marselisborgkvarteret og den øvrige midtby.

Den samlede udgift til Fase 3 udgør kr. 9 mio. for Aarhus Kommune årligt.

Med vedtagelse af Fase 4 øges bemanningen på de fire døgnstationer med to brandfolk ekstra. Herved kan hver døgnstation rykke ud med 8 brandfolk og Aarhus vil have 32 brandfolk på døgnvagt. Dermed bringes den operative kapacitet op på 2015-niveau. Dvs. det beredskabsniveau, som eksisterede før beredskabsreformen i 2015.

Den samlede udgift til Fase 4 udgør kr. 20 mio. kr. for Aarhus Kommune årligt.

Som minimum bør Fase 2 og 3 bør behandles politisk i 2024 forud for vedtagelsen af den kommende risikobaserede dimensionering.

1.3 Proces

Forud for de politiske drøftelser i Bestyrelsen har brandvæsenets Strategiske Følgegruppe kvalificeret indstillingen og denne opdaterede Udviklingsplan. Den Strategiske Følgegruppe består af direktøren for Teknik og Miljø i Aarhus Kommune, kommunaldirektørerne i Skanderborg, Odder og Samsø kommuner samt Beredskabsdirektøren. Foruden behandling i Den Strategiske Følgegruppe er der også afholdt bilaterale møder med rådmænd, borgmestere, direktørerne i Den Strategiske Følgegruppe, Aarhus kommunes økonomidirektør, ejerkommunernes økonomichefer og beredskabsdirektøren.

1.4 Udviklingsplanens sigte

Østjyllands Brandvæsen ser de kommende år ind i en omfattende specialisering og denne udviklingsplan sikrer, at Østjyllands Brandvæsen fremover kan levere et forsvarligt terrorberedskab, CBRN-beredskab (kemisk/biologisk/radioaktivt/nukleart), højhus-beredskab, højderednings-beredskab, tunnel-beredskab, havne-beredskab, el- og hybridbils-beredskab og dykker-beredskab.

Østjyllands Brandvæsenes vision er at skabe **Tryghed – Tæt På**. Det betyder, at vi konstant arbejder for at levere tryghed helt tæt på de borgere, erhvervsliv, turister og ejerkommuner, som vi er sat i verden for at passe på. Formålet med denne udviklingsplan er at sikre, at Østjyllands Brandvæsen også de kommende år – i en stadig mere foranderlig verden - forbliver i stand til at levere på visionen om at skabe **Tryghed - tæt på**.

2. Risici og trusler medfører markante ændringer i Aarhus' risikoprofil

2.1 Indledning

I dette kapitel beskrives de risici og trusler, som Østjyllands Brandvæsen fremadrettet skal geares til at håndtere.

Risiciene er i denne plan beskrevet med udgangspunkt i de ændringer, som Aarhus Kommunes risikoprofil allerede har undergået og vil undergå frem mod 2031. Endvidere indarbejdes Beredskabsstyrelsens seneste Nationale Risikobillede fra marts 2022, som alle offentlige og private myndigheder må forholde sig til.

Risiciene omfatter bl.a.:

- fortætning i højhuse på de bynære havnearealer på Aarhus Ø, i Aarhus Nord m.fl.,
- byudvikling, hvor private boliger, tung industri, publikumstunge objekter og infrastruktur kombineres på helt nye måder (bl.a. på Sydhavnen i Aarhus),
- fredeliggørelse af byrum, som kan påvirke brandkøretøjernes fremkommelighed,
- begrønning af byrum som kan vanskeliggøre brandmandskabets indsatsmuligheder,
- forøgelse af antal el- og hybridbiler samt el-busser, hvor 40 % eller mere af personbilsflåden skal være på el i 2030,
- etablering af brintladestationer som led i den grønne omstilling af den tunge trafik,
- energioplaging i gigantiske batteriparker, hvor højhuse, virksomheder og på sigt parcelhuse kan oplagre sol- og vindenergi fra dagtimerne i batterier til forbrug i nattetimerne,
- etablering fra 2027 og ibrugtagning fra 2031 af den nye Marselistunnel,
- udbygning af el-tognettet og motorvej E45 på langs og tværs af Østjylland,
- befolkningstilvækst med +4.000 flere borgere om året alene i Aarhus.

Truslerne er i denne plan beskrevet med udgangspunkt i FE's seneste vurdering af cybertruslen mod Danmark (01.05.23), PET's seneste vurdering af terrortruslen mod Danmark (21.03.24) og det senest opdaterede biologiske trusselsbillede fra Center for Biosikring og Bioberedskab (2020).

2.2 Jævnligt behov for indsættelse af flere brandstationer

Østjyllands Brandvæsens indsatsmuligheder på udrykningerne er allerede i dag under **alvorligt pres** fra flere sider. Dels fordi en brand i f.eks. et parcelhus ofte kræver **mere end én brandstation**, da vi kun rykker ud med seks brandfolk fra hver station, og dels fordi en lang række bygninger og objekter ved bare **en automatisk brandalarm i dag kræver, at vi stiller med flere udrykningsenheder** – dvs. at en del af de automatiske brandalarmer i højhuse også udløser udrykning fra flere brandstationer. I dag udgøres en "standard udryknings enhed" af 1 holdleder og 5 brandfolk (benævnes 1+5) i to køretøjer fra én station. Ved en automatisk brandalarm i f.eks. et højhus tilkaldes i dag to udrykningsenheder i fire køretøjer, dvs. 2+10 fra to stationer. Dette er nødvendigt for at kunne bemane eksempelvis brandmandselevatorerne og for at kunne håndtere evakueringstunge objekter med mange mennesker eller sårbare borgere. Ved aktivering af to udrykningsenheder er der kun én fuldtidsbemandet brandstation og én deltidsbemandet brandstation tilbage til resten af Aarhus Kommune.

2.3 Forældet brandstationsplacering i midtbyen

Østjyllands Brandvæsen er samtidig også **presset af en forældet brandstationsplacering**. Den 120 år gamle brandstation i Ny Munkegade var ved opførelsen i 1904 fremsynet placeret på en bakke uden for byen. I dag er den kilet ind mellem to folkeskoler, den er helt nedslidt og dens placering giver os lang responstid ved alvorlige hændelser på Sydhavnen. Samtidig ligger den uhensigtsmæssigt for indsatser i den kommende anlægsfase og i den efterfølgende driftsfase af Marselistunnelen.

2.4 Stort specialiseringsbehov kræver mere brandmandskab

Et andet pres skyldes **den stærkt øgede specialisering** i de kommende år, som kræver flere brandfolk på døgnstationerne i Aarhus og langt mere uddannelses- og øvelsestid, end vi hidtil har haft. Det drejer sig om slukningskoncepter til el- og hybridbiler, højhus-koncept, tunnelberedskab m.v. Allerede nu er 1+5 på hver fuldtidsstation ikke nok til at bemane de eksisterende beredskabsspecialer.

Denne udviklingsplans Fase 2 omfatter derfor netop en udvidelse af fuldtidsmandskabet på de eksisterende tre døgnstationer i Aarhus, så beredskabsspecialerne også kan bemandes selvom stationens standard-udrykningsenhed er afgået på en opgave.

2.5 Større og samtidige hændelser

I de seneste år har **en række større og samtidige hændelser** udløst et behov for at løfte den samlede udrykningskapacitet i Østjyllands Brandvæsen fra tre til fire døgnstationer. Dette løft bør samtænkes med en flytning af midtbyens nedslidte brandstation fra Ny Munkegade til Sydhavnen.

En hændelse, som i høj grad maner til eftertænksomhed ift. ressourcer, opstod i slutningen af marts 2022, hvor Hovedstadens Beredskab blev sat på en alvorlig prøve ved branden i en etageejendom i Vanløse. Her udbrændte 90 lejligheder fordelt over et stort antal opgange. Billedet viser ejendommen dagen efter branden. Hovedstadens Beredskab kunne indsætte **77 brandfolk** på øjeblikkelig udrykning ved branden i Vanløse. Ved en tilsvarende hændelse i Aarhus vil Østjyllands Brandvæsen kunne indsætte **18 brandfolk** på øjeblikkelig udrykning.

Figur 2 Etageejendom med 90 ødelagte lejligheder i Vanløse dagen derpå, 2022

2.6 Særlige beredskabsudfordringer ved den nuværende havn i Aarhus

Østjyllands Brandvæsen har i dag en ubemandet brandstation på Sumatravej i Aarhus, som huser det tunge slukningsmateriel, der skal bringes i anvendelse ved alvorlige hændelser på Oliehavnen i Aarhus. Den ubemandede brandstation på Sumatravej er fraflyttet i marts 2023, da matriklen indgik i Kredsløb A/S' geotermi-projekt og da den ligger i vejen for Marselistunnelen. Lige nu anvendes en anden og midlertidig lokation på Sumatravej, men der er brug for en helhedsløsning inden for meget kort tid.

I dag er vores *dimensioneringsgivende scenarie* en brand på Oliehavnen i Aarhus, som kræver minimum 16 brandfolk til en førsteindsats. Det betyder, at vi aldrig må komme under 16 brandfolk på døgnvagt, da det er den minimumsbemanding, der er nødvendig for at sikre, at vi inden for 30 minutter kan etablere overrisling og køling på de tankanlæg, som støder op til oliebranden og derved afværge en katastrofe.

Fig. 3 Dronefoto af Oliehavnen i Aarhus

Man skal dog huske, at de 16 brandfolk kun er til øjeblikkelig indsats på **ét skadested** på Oliehavnen. Får man brand i flere tankanlæg, hvilket er sandsynligt pga. de enorme kræfter og strålevarmen, der er involveret, så er Østjyllands Brandvæsen i dag nødsaget til at trække mandskabet ud og i stedet skal Politiet så indlede livreddende evakuering af området omkring Mindet, DOKK1, Europaplads og Sydhavnen.

Når de 16 brandfolk er indsat på en opgave på havnen, så betyder det også, at alle øvrige hændelser i Aarhus Kommune skal løses af vores seks deltidsbrandfolk fra stationen i Ny Munkegade i samarbejde med brandstationerne i Skanderborg, Odder, Favrskov og Syddjurs kommuner. Herved vil en større hændelse på Aarhus Havn svække det samlede beredskab i hele Østjylland. I den nuværende RBD er den laveste mulige dimensionering som sagt fastsat til 16 brandfolk til en hændelse på oliehavnen i Aarhus, men under flere hverdagsindsatser de senere år – og særligt under branden i Studstrup – var langt flere end 16 brandfolk indsat samtidig.

Ved at flytte brandstationen i midtbyen til en nyopført station på Sydhavnen kan vi samtænke midtbyens brandberedskab med oliehavnsberedskabet, dykkerberedskabet, bådberedskabet, brand-om-bord-på-skib-til-søs-beredskabet, klimaberedskabet og halvdelen af det kommende Marselistunnel-beredskab under ét og samme tag. Samtidig skal vi have etableret den fjerde døgndækkende brandstation på Bautavej, hvor brandvæsenets Hovedlokalitet, Operationscenter og Brandskolen er placeret. Det vil give et løft af brandberedskabet i Aarhus Vest og det vil give en fremtidssikring af både midtbyens og havnens beredskab.

2.7 Den Risikobaserede Dimensionering skal opdateres senest i december 2025

Aarhus Kommunes risikoprofil monitoreres løbende af Østjyllands Brandvæsen. Kort opsummerende kan det oplyses, at i den forgange dimensioneringsperiode

- er en ny letbane sat i drift, som forbinder Odder og Aarhus Kommuner i Østjyllands Brandvæsens dækningsområde.
- er en ny hurtigfærge indsat mellem Samsø og Aarhus Kommuner.
- er en ny rute med vandflyver mellem Aarhus midtby og København opstartet.
- er nye, klimavenlige el-busser indsat i daglig drift.
- er udbredelsen af højhusbyggerier fortsat omkring Aarhus Havn, bl.a. på Aarhus Ø, hvor mere end 4.000 borgere allerede nu har bosat sig.
- er det nye supersygehus AUH blevet en by i byen med mere end 20.000 daglige besøgende i form af medarbejdere, patienter og pårørende.
- er en helt ny by-oase i form af Salling Roof Top opstået og har rundet 1 mio. gæster årligt. Af andre attraktive kulturtilbud kan nævnes et nyt koncertareal i Aarhus ved Eskelunden.

De mange infrastrukturelle forbedringer suppleres af en markant befolkningstilvækst i Aarhus Kommune på +4.000 indbyggere om året. Med andre ord: Østjyllands Brandvæsen dækker et af de stærkeste vækstcentre i Danmark, hvilket stiller store krav til beredskabets kommende dimensionering.

Aarhus rummer storby, tung industri, masser af infrastruktur, havn, risikovirkninger efter Seveso-direktivet, højhuse, indkøbscentre, idrætsanlæg, parkeringshuse, universitetshospital, udsatte boligområder, patriciervillaer, parcelhuskvarterer, sommerhusområder, landbrug og anden spredt bebyggelse i landområderne.

Midtbyen i Aarhus er karakteriseret ved bydele med ældre karrébebyggelser som i Vanløse, tæt etagebyggeri med uforudsigelig risiko for brandspredning, begrænset fremkommelighed, nyere højhuse, en række komplekse bygninger og stor koncentration af mennesker og værdier. Særligt de gamle karrébyggerier fra starten af det tyvende århundrede kan være en brandmæssig udfordring, da disse bygninger er kendetegnet ved, at de er bygget i en tid, hvor der ikke er brugt brandklassificerede materialer, hvor der er ringe eller manglende brandsektionering og hvor der er begrænsede adgangs- og flugtveje.

Side om side med de gamle karrébygninger vokser høje og mere komplekse byggerier op. Fælles træk for disse er, at de er bygget efter funktionsbaserede brandkrav, typisk med særlige brandtekniske installationer som eksempelvis brandmandselevatore og ventilationssystemer, der indsatsmæssigt kræver et godt lokalkendskab og flere udrykningsenheder.

Midtbyen i Aarhus og Aarhus Ø er kendetegnet ved en stor og støt stigende koncentration af mennesker, som bosætter sig i højden i takt med at byggerierne færdiggøres. Det er ikke muligt at udarbejde en udtømmende liste over risikoobjekterne i Aarhus Kommune, men særligt beredskabsmæssigt fokus har selvfølgelig risikovirkomhederne, havnen, store forbrændingsanlæg med brandbart oplag, universitetshospitalet, el-busser, vandflyver, krydstogtskibe ved kaj, højhuse, parkeringshuse, batteriparker til energioplæg, brint-tankstationer, letbane og øvrige el-tog, stadion og nyetablerede koncertarealer med mulighed for stor personbelastning – også kaldet "symbol-mål" i en terror-kontekst. I relation til klimahændelser er områderne ved Egå Engsø, Årslev Engsø, Brabrandssøen, Aarhus Å og Aarhus midtby særligt udsatte ved vandstandsstigninger.

I efteråret 2021 vedtog ejerkommunernes Byråd og Kommunalbestyrelser **Plan for Østjyllands Brandvæsen 2022-2026**. Planen udgør den *risikobaserede dimensionering* for de kommuner, som ejer Østjyllands Brandvæsen. Det følger af Beredskabsloven, at det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger eller fare herfor. Redningsberedskabet skal endvidere kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.

Østjyllands Brandvæsen har til opgave at identificere og analysere de lokale risici, der lægges til grund for dimensioneringen af redningsberedskabet. Ejerkommunernes Byråd og Kommunalbestyrelser har ansvaret for at fastlægge et forsvarligt serviceniveau for redningsberedskabet og for at sikre, at redningsberedskabet er dimensioneret efter forholdene i dækningsområdet.

Østjyllands Brandvæsen skal i den kommende dimensionering være gearet til at håndtere 2 samtidige brandalarmer fra kompliceret byggeri. Dvs. der skal kunne indsættes fire brandstationer samtidigt. Østjyllands Brandvæsen skal også i den kommende dimensionering kunne indsættes på en langvarig hændelse som Oliehavnen, Studstrup eller en stor industribrand med op til tre brandstationer indsat, uden at byens øvrige beredskabsniveau kompromitteres.

Selvom den risikobaserede dimensionering sædvanligvis kun udarbejdes og vedtages én gang i hver kommunale valgperiode, så evalueres dimensioneringen løbende på baggrund af konkrete hændelser, udrykningsdata og udviklingen i ejerkommunernes risikoprofil herunder udvikling i risici i det omgivende samfund. Østjyllands Brandvæsen arbejder løbende med kortlægning af risici i kommunerne og med optimering af beredskabets forebyggende, afhjælpende og koordinerende kapacitet. Det er Østjyllands Brandvæsens vurdering, at dimensioneringen på den helt korte bane (2024) er forsvarlig men under pres. Det er imidlertid uomgængeligt, at kommunernes byudvikling frem mod 2031 udløser et behov for et kapacitetsløft, hvis Østjyllands Brandvæsen fortsat skal kunne passe på kommunernes borgere og virksomheder, og hvis vi også fremover skal kunne tilbyde et sikkert og forsvarligt arbejdsmiljø til brandvæsenets ansatte og frivillige.

På næste side ses et overblik over de vigtigste risici og trusler, som Østjyllands Brandvæsen skal kunne håndtere:

Tema	Udfordring	Løsning
Risici Ændring i Aarhus Kommunes risikoprofil, bl.a. med • Højhusbyggerier på de bynære havnearealer og i nord-byen • Infrastruktur-investeringer i Marselistunnel og udvidelse af E45, ny el-togstrækning ml. Silkeborg og Aarhus m.m., • Oplagring af klimavenlig energi i container-systemer (BESS), • Etablering af symbolmål som nyt fodbold- og eventstadion, Salling Roof Top & Garden. • Befolkningstilvækst +4000 pr. år, • Hyppigere og mere komplekse klimahændelser.	For få brandfolk i Aarhus til at håndtere større, mere komplekse og flere samtidige hændelser. For få brandfolk på døgnstationerne til at håndtere beredskabsspecialerne. Manglende tunnelberedskab, behov for ny brandstation til oliehavnsberedskabet i stedet for Sumatravej og helt nedslidt brandstation i Ny Munkegade.	Etablering af ny, døgndækkende Aarhus Vest brandstation. Opgradering af alle fire døgnstationer med 2 døgnpladser ekstra fra 6 til 8 brandfolk på vagt. Flytning af station Aarhus City til Sydhavnen, hvor Midtbyens beredskab kan samtænkes med tunnelberedskab, oliehavnsberedskab, båd- og dykkerberedskab.

Tema	Udfordring	Løsning
Biologisk beredskab	Kun et terror-beredskab CBRN-beredskab, el-bilsberedskab m.v. intakt, når stationen ikke er kørt til andre opgaver pga. for lav bemanning.	Behov for styrkelse af bemanningen på døgnstationerne i Aarhus, så specialerne altid kan bemannes. Dvs. løft fra 1+5 til 1+7 på eksisterende stationer.

Tema	Udfordring	Løsning
Trusler Cybertrussel, som vurderes meget alvorlig af FE's Center for Cybersikkerhed.	Risiko for nedbrud af vagtcentral og udkaldssystemer til brand.	Styrkelse af IT-afdeling med yderligere specialistkompetence og implementering af ISO27001. Gennemført i 2024.
Terrortrussel, som vurderes alvorlig af PET.	Håndtering af uroligheder, terror og sikkerhedshændelser i samarbejde med politiet.	Udvikling af indsatskoncept sammen med regionens ambulancetjeneste og politiet samt indkøb af materiel og afvikling af uddannelse og øvelser. Gennemført i 2024.

2.8 Hvad presser Østjyllands Brandvæsen nu og i fremtiden?

På den **korte** bane – dvs. i denne planperiode fra 2022 til 2026 - forøges kompleksiteten med flere spektakulære højhusbyggerier, hvor containerstore batteriparker til oplag af klimavenlig energi bliver en del af bygningernes elforsyning. Under højhusene ses allerede nu parkeringskældre, som udstyres med fuldautomatiske parkeringsrobotter for optimal pladsudnyttelse. I parkeringsrobotterne skal der naturligvis kunne oplades el-biler forsvarligt, og generelt vil mulighederne for opladning af el- og hybridbiler blive markant udbygget i de fire ejerkommuner. Alene i Aarhus Kommune forventer man 40 % flere el-biler inden 2030. Østjyllands Brandvæsen har fået midler til etablering af et brandslukningskoncept til el- og hybridbiler, men det kan kun bemandes i de tilfælde, hvor brandfolkene ikke er kørt på andre opgaver. Også jernbanenettet undergår store forandringer med elektrificering, som udbygges både på langs (fra Skanderborg mod Randers) og tværs (ny bane mellem Aarhus og Silkeborg) af Østjyllands Brandvæsens dækningsområde. I det grønne spor vil også flere tankanlæg til brint-biler udbygges.

Af øvrig infrastruktur vil motorvej E45 og hovedvej A26 udvides sammen med etableringen af en tredje ringvej syd om Aarhus fra Beder til Bering.

I denne planperiode bliver også Projekt Kongelunden med nyt stadion indviet. Og bosætningen fortsætter i fuld fart.

På den **lange bane** i næste planlægningsperiode fra 2027-2031 anlægges Marselistunnelen, som bliver en 1,9 km. lang tunnel under Marselis Boulevard i Aarhus. Tunnelen kommer til at løbe mellem Åhavevej og Aarhus Havn. Den bygger således videre på den gennemførte udvidelse af Åhavevej fra 2013. Tunnelen vil skabe en direkte adgangsvej mellem motorvejsnettet (E45) og Aarhus Havn. Projektet har til hensigt at understøtte en effektiv transport til Danmarks største erhvervshavn, hvilket kan bidrage til øget regional vækst og beskæftigelse i og omkring Aarhus. Etablering af Marselistunnelen vil også muliggøre byudvikling på det frigjorte areal omkring den nuværende Marselis Boulevard og derigennem understøtte, at Aarhus Kommune kan skabe plads til flere boligtilbud og aktiviteter mv. for byens borgere. Østjyllands Brandvæsen har ikke mulighed for at etablere et indsatskoncept eller et tunnelberedskab inden for den nuværende økonomiske ramme.

Foruden Marselistunnelens etablering, så er også en udvidelse af Aarhus Havn nu politisk godkendt. Her er tale om en udvidelse, som kommer til at pågå de næste mange årtier. Østjyllands Brandvæsen er i tæt dialog med Aarhus Kommunes byudviklings- og planafdeling for løbende at kunne tilpasse beredskabets forebyggende og operative kapacitet til kommunens udviklingshastighed. Men det er et faktum, at brandvæsenet ikke længere kan følge med Aarhus Kommunes udvikling, hvilket uddybes yderligere nedenfor og i kapitel 3.

2.9 *Det opdaterede nationale risikobillede*

Beredskabsstyrelsen har i marts 2022 udgivet den tredje udgave af Nationalt Risikobillede. Heraf fremgår en opfordring til alle ministerier, styrelser, regioner, kommuner og beredskaber i Danmark om at vurdere indsatsmulighederne for håndtering af i alt 14 hændelsestyper.

Hændelsestyperne i det Nationale Risikobillede omfatter hedeølger og tørke, storme og orkaner, oversvømmelser fra havet, ekstremregn, højvirulente sygdomme, husdyrsygdomme, vand- og fødevarerelaterede sygdomme, nukleare ulykker, ulykker med kemiske stoffer, maritime ulykker, transportulykker, cyberhændelser, terrorhændelser og rumhændelser.

I forlængelse af krigen i Ukraine er der ydermere fra Beredskabsstyrelsen udsendt melding til alle landets kommuner om at "støve" beredskabsplaner af samt validere deres indhold.

Fra et krisestyringsperspektiv er ejerkommunerne og Østjyllands Brandvæsen rigtig godt rustet til at håndtere konsekvenserne af alle 14 hændelsestyper. Det skyldes, at ejerkommunerne i løbet af 2020 har vedtaget **Politik for Fortsat Drift**, som rammesætter kommunernes arbejde med krisestyring, krisekommunikation og fortsat drift. I kølvandet på Politik for Fortsat Drift har Østjyllands Brandvæsen sammen med Beredskabsgrupperne i kommunerne udviklet og implementeret **Plan for Fortsat Drift** (Beredskabsplanen jf. Beredskabslovens § 25) og **Sundhedsberedskabsplanen** (jf. Sundhedslovens §210). Plan for Fortsat Drift er netop en generisk plan for krisestyring, som hurtigt kan forene mandat, økonomi, ressourcepersoner og kommunikation uanset hvilken hændelsestype eller hvilket scenarie, der måtte ramme kommunerne. Østjyllands Brandvæsen har i 2021-2023 gennemført træning i krisestyring for flere end 1.500 kommunale direktører, forvaltningschefer, afdelingschefer, ledere og nøglepersoner i de fire ejerkommuner. Det er således vurderingen, at der eksisterer et meget højt niveau af beredskabsparathed i alle fire ejerkommuner.

Langt mindre positivt ser det imidlertid ud, når man kigger på Østjyllands Brandvæsens muligheder for at varetage det sektoransvar som kommunalt redningsberedskab, der er pålagt selskabet. Østjyllands Brandvæsen har sektoransvar for håndtering af de akutte opgaver, som følgende hændelsestyper kan medføre:

- Hedebløge og tørke, der kan medføre store og langvarige mark- og naturbrande, hvilket fandt sted i 2018.
- Storme, orkaner, oversvømmelser fra havet og ekstremregn, der kan medføre større oversvømmelser med behov for evakuering, indkvartering, forplejning, opstilling af mobile dæmninger eller større pumpeopgaver, hvilket har fundet sted ved Alken Enge, Egå Engsø, Brabrandsoen, Odder Midtby, Hou Havn m.fl.
- Ulykker med kemiske stoffer – f.eks. ved en storbrand på Oliehavnen i Aarhus eller som vi så det i 2019 ved brand i kemikalier ombord på et skib i Aarhusbugten. Der kan også være tale om giftudslip fra industri, hvor udbredelsen af kemikalierne el. giftige dampe udløser behov for evakuering, indkvartering og forplejning m.v.
- Transportulykker, som vi jævnligt møder på f.eks. E45, men som kommer til at kræve særligt indsatsmateriel og specialuddannelse, når ulykkerne pludselig finder sted i midten af Marselistunnelen, hvor fremkommeligheden kan være særdeles vanskelig i tilfælde af ulykker.

- Optøjer/uroligheder, som Sverige oplevede det i påsken 2022 eller terrorhandlinger, der kan medføre behov for indsættelse af redningsmandskab i et usikkert miljø sammen med politiet med henblik på slukning af bilbrande, frigørelse af fastklemte i bygninger med fare for sammenstyrtning eller under en lastbil, der kører ned igennem en fyldt gågade.

I de ovenstående hændelsestyper vil Østjyllands Brandvæsen *kun i stærkt begrænset omfang eller slet ikke* kunne løfte de omfattende, akutte opgaver, som de forventes løst af et beredskab, der dækker landets andenstørste by med tilhørende stort og vigtigt opland. Det skyldes bl.a. nedenstående forhold:

- Østjyllands Brandvæsen har i dag begrænset tankvognskapacitet, som kun vanskeligt kan fjernes fra de bymiljøer, de primært er tiltænkt at være i beredskab til.
- Østjyllands Brandvæsen råder i dag ikke over mobildæmninger, der kan udlægges til beskyttelse af kritisk infrastruktur som f.eks. renselanlæg, transformatorstationer, pumpestationer m.v. Ved oversvømmelser stilles i dag kun sandsække til rådighed, som den enkelte grundejerforening kan hente på nærmeste genbrugsstation og selv fylde med sand til udlægning. I tilfælde af store oversvømmelser, der truer kritisk infrastruktur, vil vi være nødsaget til at rekvirere det statslige overbygningsberedskab fra Beredskabsstyrelsen under forudsætning af, at der er materiel og personel til rådighed.
- Østjyllands Brandvæsen kan i dag kun bemane et kemikalieberedskab, hvis Station Aarhus Nord ikke er kørt på andre udrykningsopgaver.
- Østjyllands Brandvæsen kan i dag kun bemane et terror-beredskab, hvis døgnstationerne ikke er kørt på andre udrykningsopgaver.
- Østjyllands Brandvæsen kan i dag kun bemane et dykker- og bådberedskab, hvis døgnstationerne ikke er kørt på andre udrykningsopgaver.
- Østjyllands Brandvæsen har behov for at opbygge materiel og gennemføre uddannelse af og øvelser for det brandmandskab, som skal kunne indsættes ved ulykker i den kommende Marselistunnel. Et sådant beredskab findes ikke i dag. Ydermere skal beredskabet kunne

indsættes både fra "Havnesiden" og fra Åhavevej. Det vil kræve en opgradering af antallet af brandfolk og flytning af døgnstationen i Ny Munkegade.

2.10 *Det biologiske trusselsbillede*

Til brug for denne udviklingsplan er foruden Beredskabsstyrelsens Nationale Risikobillede også gennemgået en række andre baggrundsmaterialer for at give Bestyrelsen og ejerkommunerne et overblik over de risici og trusler, som Østjyllands Brandvæsen skal gøres til at håndtere de kommende år.

Center for Biosikring og Bioberedskab udgav i 2020 "Det biologiske trusselsbillede", som omhandler militariseringen af bioteknologi samt mulighederne for bioterrorisme og biokriminalitet. Heraf fremgår det, at stormagter i disse år forsker i de militære anvendelsesmuligheder af bioteknologi. Covid-19 pandemien demonstrerede, hvor sårbar menneskeheden er i forhold til infektionssygdomme. Denne trussel vil også være til stede hvis ondsindede personer skulle slippe en smitsom infektionssygdom løs. Enkeltpersoner, som er tilhængere af Islamisk Stat har flere gange forsøgt at gennemføre bio-terrorangreb i de senere år, men er ikke lykkedes hermed, oplyser Center for Biosikring og Bioberedskab. I tilfælde af angreb eller ulykker med biologisk materiale kan Østjyllands Brandvæsen bliver indsat med vores CBRN-beredskab, som står for kemisk, biologisk, radiologisk og nukleart beredskab. Vores indsatsmuligheder er imidlertid stærkt begrænsede, da vi kun har beredskabet til rådighed, hvis Station Aarhus Nord ikke er kørt på andre opgaver. Vi har allerede nu flere gange årligt udrykninger til automatiske brandalarmer på Aarhus Universitet, som har sikrede laboratorier og dyrehold med forsøgsdyr, der kræver særlig indsatstaktik, hvis der opstår brand. Eksempelvis må ingen dyr undslippe i live fra sådan en hændelse.

2.11 *Cybertruslen*

Center for Cybersikkerhed under Forsvarets Efterretningstjeneste advarer i deres trusselvurdering fra 2023 om, at truslen fra cyberkriminalitet er meget høj. Alle danske myndigheder, virksomheder og borgere er udsat for en vedvarende og aktiv trussel fra cyber-kriminelle.

Ligeledes er truslen for cyber-spionage vurderet til at være meget høj. Center for Cybersikkerhed vurderer, at fremmede stater kan og vil forsøge at stjæle værdifuld information fra Danmark.

Østjyllands Brandvæsen er særlig sårbar over for cyber-angreb på vores datacentre, som drifter vores servermiljø til Vagtcentralen. Et angreb på brandvæsenets netværk kan i værste fald medføre, at vi ikke vil kunne modtage alarmer fra 112 eller fra automatiske brandalarmeringsanlæg, og at vi ikke vil kunne udsende brandkøretøjer på udrykningsopgaver.

Østjyllands Brandvæsens radiokommunikation sker udelukkende på SINE Sikkerhedsnettet i Danmark, som er et statsligt drevet og lukket net forbeholdt myndighedernes radiokommunikation. Staten sender SINE-nettet i udbud om kort tid. Hvis SINE-nettet er nede pga. cyberangreb ophører al radiokommunikation mellem myndighederne i Danmark uden varsel.

2.12 Terrortruslen

Center for Terroranalyse under Politiets Efterretningstjeneste vurderer i den seneste trusselsvurdering fra marts 2024, at terrortruslen mod Danmark er skærpet og fortsat er alvorlig, hvilket er det næsthøjeste niveau. Med *alvorlig* menes, at der er en erkendt trussel med kapacitet, hensigt og planlægning. Det mest sandsynlige højreekstremistiske terrorangreb i Danmark er et angreb udført af en soloterrorist eller en mindre gruppe. Det mest sandsynlige våben ved et terrorangreb i Danmark er stikvåben, lette skydevåben som jagtrifler, haglgevær og pistoler. Andre mulige våben inkluderer ildspåsættelse, hjemmelavede bomber og køretøjer.

Terrorhændelser er selvfølgelig Politiets ansvar. Men Østjyllands Brandvæsen vil blive tilkaldt til redningsopgaver med fastklemte, beskadigede bygninger eller på melding om brand og CBRN-relateret indhold. Ligeledes vil Østjyllands Brandvæsen blive tilkaldt med båd til indsatser på vand/havne/søer eller øer i slukningsområdet, som man så det på Utoya. Østjylland indeholder både symbolmål, som rummer mange mennesker, der kan rammes på én gang og farlig industri, som kan medføre meget alvorlige konsekvenser for en stor bydel, hvis de udsættes for eksplosiver. Østjyllands Brandvæsen har først ved udgangen af 2024 udstyr, uddannelse og øvelser afviklet med politiet, som muliggør assistance til en politimæssig indsats ved uroligheder eller ved en terrorhændelse. Terror-beredskabet kan imidlertid kun bemandes, hvis døgnstationerne i Aarhus ikke er kørt på andre opgaver. Det kan få fatale konsekvenser for rigtig mange tilskadekomne, som man så det ved terrorangrebet på Ariana Grande koncerten i Manchester tilbage i 2017. Her ankom brandvæsenet først 2 timer efter bombesprængningen pga. manglende træning og udstyr.

2.13 Klimaudfordringen og brandvæsenets kulsorte værdikæde

Østjyllands Brandvæsens værdikæde har tidligere været kulsort. Værdikæden er de aktiviteter, som gør os i stand til at redde menneskeliv, slukke brand, beskytte værdier m.v. Værdikæden er kortlagt og tager for fuldtidsstyrkens vedkommende sit udgangspunkt på vores brandstationer, hvor brandfolkene arbejder i ventetiden på udrykningerne. Arbejdet foregik tidligere i nedslidte og klima-uenlige bygninger, men heldigvis har vi i både 2021 og 2024 kunne tage nye, moderne og klimavenlige byggerier i brug. Når alarmen lyder, kører vi i tonstunge dieselslugende køretøjer ud til skadestedet. Her hælder vi drikkevand på, når det brænder... eller endnu værre... anvender skum (dog uden flour) til slukningen. Når vi kører hjem igen, så efterlader vi det kulsorte slukningsvand på skadestedet.

Med massive investeringer er bygningsmassen i brandvæsenet under opdatering. Der er med hjælp fra Aarhus Kommune etableret en nystandsats hovedlokalitet til Administration, Vagtcentral, Indsatsleder Nord, Frivilligheden, Uddannelsesafdeling og Driftsafdeling. Fra marts 2024 suppleres hovedlokaliteten med en helt ny og klimavenlig brandskole.

Der er i oktober 2021 etableret en helt ny brandstation i Lisbjerg, som dækker hele den nordlige del af Aarhus Kommune. Fra januar 2024 stod en tilsvarende station klar i Højbjerg til dækning af den sydlige del af Aarhus Kommune.

Stationen i Aarhus C er til gengæld nedslidt. Den er utæt og på alle måder utidssvarende. Den er ydermere klemt inde mellem to folkeskoler med cyklende skolebørn i et af byens mest trafikbelastede kvarterer og den er for lille til de aktiviteter, der skal udføres fra stationen i fremtiden.

På Aarhus Havn ligger samtidig vores ubemandede brandstation. Den rummer alt vores materiel til havneberedskabet, men måtte rømmes den 30. marts 2023, da den nuværende bygning ligger i vejen for den kommende Marselistunnel og matriklen indgår i Kredsløb A/S' geotermi-projekt.

Der er derfor brug for at opføre en ny station til erstatning for Station City i Ny Munkegade. Stationen bør placeres på Sydhavnen, hvor vi kan samtænke midtbyens brandberedskab, oliehavnsberedskabet, dykkerberedskabet, båd-beredskabet, brand-om-bord-på-skibe-til-søs-beredskabet, klima-beredskabet med den ene del af Marselistunnel-beredskabet på én og samme

matrikel. Det vil frigøre den ikoniske brandstation i Ny Munkegade til andre formål for Aarhus Kommune eller til eksterne udviklere. Bygningen er ejet af Aarhus Kommune.

Samtidig med flytningen af midtbyens beredskab fra Ny Munkegade til Sydhavnen bliver der behov for at etablere en bedre beredskabsdækning af Aarhus Vest. Her vil etablering af den fjerde fuldtids brandstation i nybyggede rammer på Bautavej give den optimale og fremtidssikrede dækning af Aarhus Kommune.

Men opgradering af bygningsmassen kan ikke stå alene i arbejdet med den grønne omstilling af beredskabet. Udskiftning af dieselkøretøjer til hybrid-brandbiler er en dyr, men nødvendig investering, når benzin- og dieslbiler om få år forbydes adgang til midtbyen.

3. Østjyllands Brandvæsens nuværende kapacitetsudfordringer

3.1 Manglende operativ kapacitet

Østjyllands Brandvæsens forebyggende, afhjælpende og koordinerende opgaver er beskrevet i **Plan for Østjyllands Brandvæsen 2022-2026**. Af planen fremgår det, at Østjyllands Brandvæsen kan levere et forsvarligt beredskab, som er dimensioneret efter ejerkommunernes daværende risikoprofil (2021). Det fremgår også af planen, at kommunernes risikoprofil er dynamisk og det forudsættes i lovgrundlaget bag dimensioneringsplanen, at beredskabet løbende skal tilpasses risikoprofilen. Den nuværende dimensionering vil ikke forsvarligt kunne videreføres efter 2026, hvorfor denne udviklingsplan skal betragtes som et forsøg på at udvise rettidig omhu.

Østjyllands Brandvæsens afhjælpende opgaver løses med brandvæsenets **operative kapaciteter**. Østjyllands Brandvæsen vurderer, at Aarhus Kommunes risikoprofil allerede nu og frem mod 2026 undergår så markante forandringer, at en opgradering af beredskabet i Aarhus bliver nødvendigt med virkning senest fra 1.1.2026.

Det skal understreges, at de nuværende kapacitetsudfordringer ikke skyldes en Marselistunnel eller en havneudvidelse. Østjyllands Brandvæsen har i dag 18 fuldtidsansatte brandfolk på døgnvagt fordelt på tre forskellige brandstationer. 382 gange i 2023 og 166 gange i 2022 var to ud af tre døgnstationer aktiveret samtidig i Østjyllands Brandvæsen. 24 gange i 2023 var alle tre døgnstationer aktiveret samtidig. Det betyder, at alle fuldtidsbrandstationer i Aarhus i snit var tømt for fuldtidstyrker to gange om måneden pga. samtidige hændelser.

Supplerende hertil vurderer Østjyllands Brandvæsen også, at Aarhus Kommunes risikoprofil under etableringen af Marselistunnelen fra 2027 og i den efterfølgende drift, ændrer sig således en yderligere opgradering af døgnberedskabet i Aarhus er nødvendigt.

Brandvæsenets operative kapaciteter i Aarhus Kommune er allerede i dag under pres og i den næste planperiode – frem mod 2029 – vil det nuværende beredskabsniveau ikke være tilstrækkeligt til at modsvare opgavernes art, kompleksitet og omfang. Nedenfor uddybes de udrykningsrelaterede opgaver, som Østjyllands Brandvæsen allerede i dag mangler mandskab og/eller materiel til at løse. Det drejer sig om følgende:

- **Manglende mandskab i fuldtidsstyrken i Aarhus.** I Aarhus er der i dag i alt 18 brandfolk på vagt til 362.000 indbyggere. Det svarer til en ratio på ca. 1:19.700. Til sammenligning er der i København 77 brandfolk på døgnvagt til 944.000 indbyggere. Det svarer til en ratio på ca 1:12.200. Tilbage i 2002 var det et lovkrav, at man dimensionerede det kommunale brandvæsen med ét fuldtids slukningstog (8 brandfolk) på døgnvagt pr. 100.000 indbyggere. I Østjyllands Brandvæsen har vi i dag 3 slukningstog (dog kun med 6 brandfolk) til 362.000 indbyggere. Det er bekymrende. Et løft af alle tre døgnstationer med yderligere 2 brandfolk på døgnvagt vil betyde, at Aarhus fremover går fra 18 brandfolk på døgnvagt til 24. Det vil ændre ratioen fra 1:19.700 til 1:15.000 (hvilket stadig er få brandfolk – se næste afsnit).
- **Manglende mandskab på alle tre døgnstationer til betjening af specialmateriel.** Med minimumsbemandingen 1+5 kan en døgnstation som udgangspunkt kun betjene 2 køretøjer. Dvs. at når en brandstation er kørt med autosprøjte og drejestige, så skal yderligere ressourcer komme fra andre stationer. Det er imidlertid problematisk, fordi specialerne af pladshensyn må deles ud på flere stationer. Et eksempel: Hvis station Aarhus Syd er kørt med sprøjte og drejestige, så skal tankvognen komme fra en anden station. Og kommer der samtidigt et udkald til redningsvognen, som er placeret på Aarhus Syd, så er der intet personale til at bemande den. Den robuste beredskabsdækning opnås derfor først, når alle fuldtidsstationer er opgraderet til 8 brandfolk i alt døgnet rundt.
- **Manglende brandberedskab i Aarhus Vest i dag.** Med etableringen af Marselistunnelen, bliver det nødvendigt at kunne indsætte mandskab og materiel på ulykker i tunnelen fra både Åhavevej og havne-siden. Åbning af en fjerde døgndækkende brandstation på Bautavej i Aarhus vil betyde, at vi dels optimerer beredskabsdækningen i Aarhus V, dels får vi etableret et effektivt beredskab til indsættelse i Marselistunnelen og dels får vi løst opgaven med drift og vedligehold af den nye brandskole, som vil blive omdrejningspunktet for mandskabets daglige driftsopgaver imellem udrykningerne. Med etableringen af den fjerde døgnstation med yderligere 8 brandfolk på døgnvagt fra 2028 vil ratioen af fuldtidsansatte brandfolk lande på 1:12.000 (befolkningstal fremskrevet til 382.000 i 2028)

- **Manglende mandskab til håndtering af brande i el- og hybridbiler.** Specialet kan kun bemandedes, når station Aarhus Nord ikke er kørt til andre opgaver.
- **Manglende mandskab til CBRN-beredskab.** Specialet kan alene bemandedes, når station Nord ikke er kørt til andre opgaver.
- **Manglende klimaberedskab** i form af mandskab, uddannelse, øvelser og materiel til klima-relaterede hændelser.
- **Manglende mandskab til terror-beredskab.** Specialet kan kun bemandedes, når døgnstationerne ikke er kørt til andre opgaver.
- **Manglende tunnelberedskab** i form af indsatskoncept samt manglende mandskab, uddannelse, øvelser og materiel til håndtering af brand- og redningsopgaver i forbindelse med opførelsen og den efterfølgende drift af Marselistunnellen.
- **Manglende brandstation på Aarhus Havn.** I dag har Østjyllands Brandvæsen en ubemandet brandstation på Sumatravej i Aarhus, som er ekstremt nedslidt og bygningens dårlige stand er decideret skadeligt for materiellet.

4. Helhedsplanen

4.1 Behov for løft af Østjyllands Brandvæsens samlede kapacitet

Opgradering af Østjyllands Brandvæsens operative kapacitet i Aarhus er nødvendigt for at imødegå den markante udvikling i Aarhus Kommunes risikoprofil og det nye trusselsbillede. De største problemer er 1) For få brandfolk og 2) Forkert placering af midtbyens brandstation.

Der foreslås derfor et faseindelst kapacitetsløft over en periode på 4 år fra 2024-2028:

Fase 2 fra 2026	Fase 3 fra 2027	Fase 4 fra 2028
• Løft af bemanningen på alle 3 døgnstationer i Aarhus så de beredskabsfaglige specialer kan bemannes døgnet rundt. Dvs. et bemandingsløft fra 18 til 24 brandfolk på døgnvagt. Udgift for Aarhus Kommune kr. 15 mio. årligt. (2024-tal). Låneadgang på 4 mio. (2024-tal) til projektering af de to nye brandstationer, som Fase 3 omhandler.	• Opførelse og åbning af Station Aarhus Vest på Bautavej 9, 8210 Aarhus V. • Opførelse og åbning af station Aarhus Øst på Sydhavnen i Aarhus og fraflytning af Ny Munkegade. Herved samles båd-beredskab, dykker-beredskab, oliehavne-beredskabet, midtbyens beredskab under samme tag som tunnelberedskabet. Udgift for Aarhus Kommune kr. 9 mio. årligt. (2024-tal) Låneadgang på 21 mio. til nye brandkøretøjer og 93 mio. (2024-tal) til opførelse af bygninger. Anlægsmidlerne finansieres via KommuneLeasing.	• Opgradering af alle fire døgnstationer. Dvs. et bemandingsløft fra 24 brandfolk til 32 brandfolk på døgnvagt. Udgift for Aarhus Kommune kr. 20 mio. årligt. (2024-tal)

FASE 2

Fase 2 omfatter et beredskabsfagligt løft af den operative kapacitet i Aarhus Kommune, som bør indarbejdes i den kommende risikobaserede dimensionering for 2026-2029. Fase 2 skal behandles politisk i 2024.

I Udviklingsplanens Fase 2 fra 2026 er det nødvendigt at foretage en opgradering af Østjyllands Brandvæsens operative kapacitet med yderligere 6 brandfolk på døgnvagt. Disse 6 brandfolk kan indledningsvist placeres på de eksisterende tre døgnstationer i Lisbjerg, Ny Munkegade og Højbjerg. Herved sikres det, at stationernes specialer (redningsvogn, drejestiger, el-bilsberedskab, dykkerberedskab, bådberedskab, terror-beredskab, klima-beredskab og CBRN-beredskab) kan bemannes foruden stationernes autosprøjter og tankvogne, som indgår i standard-udrykningerne.

Driftsomkostningen til Fase 2 udgør for Aarhus Kommune i alt kr. 15 mio. årligt.

FASE 3

Fase 3 omfatter en flytning af den 120 år gamle brandstation i Ny Munkegade til en nyopført station på Sydhavnen samt opførelse af en ny brandstation på Bautavej til Aarhus Vest. Anlæggene finansieres via KommuneLeasing.

Driftsomkostningen til Fase 3 udgør for Aarhus Kommune i alt kr. 9 mio. årligt. Herudover skal Østjyllands Brandvæsen have en låneret til nye brandkøretøjer på kr. 21 mio. og en låneret til opførelse af de to brandstationer på i alt kr. 93 mio. Der skal ske deponering fra ejerkommunernes side jf. ejerfordelingsnøglen for de 93 mio. til bygningerne.

Med opførelse af en ny brandstation på Sydhavnen kan der opretholdes et forsvarligt beredskab i anlægsfasen af Marselistunnelen og vi kan udnytte den synergi, det vil medføre at samle midtbyens beredskab, Marselistunnel-beredskabet, bådberedskabet, dykkerberedskabet og brand-om-bord-på-skib-til-søs-beredskabet på én og samme matrikel. Herved undgås ubemandede brandstationer i fremtiden.

FASE 4

Fase 4 omfatter et endeligt løft på 8 brandfolk til placering på hver af de fire døgnstationer. Derved opnås en samlet beredskabsdækning på 32 døgnfolk i Aarhus. Herved vurderes robustheden forsvarlig for en dimensioneringsperiode frem mod 2031.

4.2 Leasingadgang til nye brandbiler og brandstationer

Udviklingsplanen medfører, når den er fuldt indfaset, anskaffelser af køretøjer, materiel og opførelse af nye brandstationer for i alt kr. 113 mio. Dette beløb finansieres via KommuneLeasing, som det også var tilfældet med de nye brandstationer i Lisbjerg og Højbjerg. Leasingydelse er indregnet i det løft i driftsmidler, som er anført ovenfor.

Østjyllands Brandvæsens Udviklingsplan

Notat om proces vedr. Østjyllands Brandvæsens Udviklingsplan - Fase 2, 3 og 4

Østjyllands Brandvæsen
Bautavej 9
8210 Aarhus V.

Telefon+45 86767676
Direkte +45 29685677
brandvaesen@ostbv.dk
www.ostbv.dk

Sagsbehandler
Beredskabsdirektøren
kaso@ostbv.dk

Journal nr.
#

Østjyllands Brandvæsen har udarbejdet en Udviklingsplan, som skal sikre et robust beredskab og et forsvarligt serviceniveau, der både matcher ejerkommunernes risikoprofil og det opdaterede trusselsbillede.

Udviklingsplanen udgør fundamentet for den plan for Østjyllands Brandvæsens forebyggende og afhjælpende kapaciteter, som også kaldes *den risikobaserede dimensioneringsplan (RBD)*.

Proces

Østjyllands Brandvæsens bestyrelse fremsender en ny RBD primo 2025 til godkendelse i ejerkommunernes byråd og kommunalbestyrelser. Den nye RBD skal senest være tiltrådt i december 2025. Det er imidlertid ikke muligt for Aarhus Kommune at godkende den kommende RBD, uden et budgetløft til Østjyllands Brandvæsen vedtages politisk. RBD 2026-2029 fremsendes derfor i så god tid (primo 2025), at budgetløftet til brandvæsenet kan forhandles og indarbejdes i budgetaftalen for 2026 og overslagsårene. Herefter vil RBD'en kunne tiltrædes af Byrådet.

Skaleret plan

Den oprindelige udviklingsplan strakte sig over perioden 2023-2031 og omfattede et samlet budgetløft på ca. kr. 75 mio. årligt. Efter behandling i Østjyllands Brandvæsens bestyrelse blev planen skaleret, faseinddelt og tidsmæssigt tilpasset, så den nu dækker perioden fra 2024-2028 og falder i fire faser.

Fase 1 blev tiltrådt i 2023 af alle fire ejerkommuner og medførte en engangsbevilling for 2024 på ca. kr. 16 mio., et varigt løft på kr. 10,5 mio. og en låneadgang til materiel og køretøjer på kr. 17,4 mio.

Fase 1 lukkede en lang række kritiske beredskabsfaglige huller, som særligt store hændelser i 2021 og 2022 og et ændret trusselsbillede har synliggjort. Fase 1 omfattede etablering af et terror-beredskab, indkvarterings- og forplejningsberedskab, vandforsynings-beredskab, droneberedskab og opstart på et klima-beredskab. Da beredskabsspecialerne skal anvendes overalt i dækningsområdet, valgte ejerkommunerne at håndtere budgetløftet kollektivt efter driftsfordelingsnøglen.

For Fase 2, 3 og 4 gælder det, at de faser alene har til formål at styrke beredskabets robusthed i Aarhus, hvorfor det er aftalt, at Aarhus Kommune selv løfter denne budgetudfordring.

Aarhus Kommunes risikoprofil sætter brandvæsenet under pres. Det betyder, at vi har for få brandfolk på døgnvagt; vi har behov for at flytte Ny Munkegades brandstation til Sydhavnen og vi mangler en brandstation i Aarhus Vest.

Beredskabet i Aarhus er i dag særligt udfordret på disse ting:

- Der er for få brandfolk (kun 18) på døgnvagt af gangen til at løfte de flere langvarige og komplekse hændelser, som opstår på grund af Aarhus Kommunes særlige risikoprofil herunder højhuse i Aarhus Nord og på Aarhus Ø, sammenblanding af tung industri, erhverv og kulturliv på Sydhavnen, Aarhus Havns benzin- og dieseloplag, nye energiformer herunder PtX, nye oplagringsmuligheder til vind- og solenergi i store litium-ion-batteriparker, brint-ladestationer og indførelse af brint-køretøjer i tungvognstrafikken, letbane, udbygningen af personbilsflåden på el og indsættelse af el-busser m.v.
- Der er også for få brandfolk på vagt til at håndtere de mange samtidige hændelser, som opstår i Aarhus. 380 gange i 2023 var to ud af tre døgnstationer aktiveret samtidig. 24 gange i 2023 var alle tre døgnstationer optaget på opgaver samtidigt. Samtidighedsfaktoren er en alvorlig udfordring for Østjyllands Brandvæsen.
- Brandstationen i Ny Munkegade er med sine 120 år på bagen totalt nedslidt, for lille og er hverken med beliggenheden i Ø-gadekvarteret eller den bygningsmæssige stand længere egnet som brandstation. Stationen er uhensigtsmæssigt placeret i forhold til byudviklingen i Aarhus.
- Den midlertidige og ubemandede brandstation på Sumatravej er arbejdsmiljømæssigt uforsvarlig og i en så ringe stand, at vores materiel til storbrand på havnen bliver ødelagt alene ved opbevaring i bygningen. Der er behov for en løsning her på den helt korte bane, hvis materiel for millioner ikke skal kasseres. Udstyrets

koblinger og elektronik irer simpelthen pga. fugt i bygningen, som i øvrigt heller ikke har vand eller toilet indlagt.

- Beredskabsspecialerne kan i dag ikke bemandedes, hvis stationens mandskab er kørt på en udrykning. Der er kun 6 brandfolk på døgnvagt hvert sted, hvilket betyder, at man kun kan rykke ud med én udrykningsenhed, som består af en autosprøjte og ét følgekøretøj (tankvogn, drejestige, specialkøretøj). Herved kan beredskabsspecialerne ikke bemandedes. Er stationen i Ny Munkegade optaget af en ABA-alarm i midtbyen, så kan vi ikke stille med en redningsdykker til en drukneulykke i havnen. Det betyder en svækkelse af det samlede beredskab i Aarhus på daglig basis.

Fase 2

Med fase 2 løftes beredskabet på alle tre døgnstationer i Aarhus med yderligere to brandfolk på døgnvagt hvert sted. Dette sikrer, at stationens specialer kan bemandedes selv om stationens udrykningsenhed er afsendt på en opgave. Den samlede udgift for Aarhus Kommune udgør fra 2026 (Fase 2) kr. 15 mio. årligt (2024-tal). Et budgetløft med færre end seks brandfolk på døgnvagt kan ikke anbefales, idet der med f.eks. to eller fire brandfolk fortsat vil være beredskabsspecialer, som ikke kan bemandedes.

I forbindelse med Fase 2 er det nødvendigt at opstarte projektering af de to nye brandstationer, som er omfattet af Fase 3. Dette arbejde bør påbegyndes tidligst muligt, da det tager mindst 2 år fra projektering indledes til brandstationerne kan tages i brug. Østjyllands Brandvæsen anmoder derfor om en låneadgang hos Aarhus Kommune på kr. 4 mio. til projektering. Beløbet vil efterfølgende kunne lægges over på leasingrammen, når Fase 3 er politisk behandlet.

I Fase 2 anmodes således om et varigt budgetløft på kr. 15 mio. årligt til 6 ekstra brandfolk på døgnvagt samt en låneadgang på kr. 4 mio. til projektering af to nye brandstationer (2024-tal).

Fase 3

Med Fase 3 fremtidssikres den geografiske placering af beredskabet i Aarhus på øst-vest-aksen. I dag har vi med stationerne i Lisbjerg og Højbjerg en effektiv nord-syd-akse, som er beredskabsfagligt godt dækket ind, men der er behov for en tilsvarende øst-vest-akse. Der er behov for en ny døgnbemandet lokalitet på Sydhavnen (dvs. flytning fra Ny Munkegade), som kan dække byen inden for Ringgaden og som permanent kan huse oliehavnsberedskabet, bådberedskabet, dykkerberedskabet og det kommende tunnelberedskab til Marselistunnelen i såvel anlægs- som driftsfasen.

I Fase 3 flyttes brandstationen i Ny Munkegade derfor til Sydhavnen. Med en flytning til Sydhavnen bliver der for lang responstid til Åbyhøj, Hasle, Brabrand og Gellerup. Derfor skal der placeres en nyopført brandstation på Bautavej. Det vil sikre en forsvarlig og effektiv øst-vest-akse for beredskabet.

Brandstationen på Bautavej bemannes i 2027 med brandfolk fra de øvrige tre stationer, således at der bliver 6 brandfolk på hver af de fire stationer. Den samlede udgift for Aarhus Kommune udgør fra 2027 (Fase 3) kr. 9 mio. (2024-tal), som dækker forrentning af brandstationen på Sydhavnen og på Bautavej samt køretøjer til stationen på Bautavej. Bygninger og køretøjer finansieres via KommuneLeasing. 2027 bliver derved et overgangår med seks brandfolk på fire døgnstationer. Herved er den geografiske placering på plads.

Foruden et årligt løft på kr. 9 mio. (2024-tal) skal Østjyllands Brandvæsen bemyndiges til at optage et lån på kr. 21 mio. (2024-tal) hos Kommuneleasing til finansiering af køretøjer og udstyr til den nye brandstation på Bautavej. Endvidere skal Østjyllands Brandvæsen bemyndiges til at optage et lån på kr. 93 mio. (2024-tal) hos Kommuneleasing til finansiering af de to brandstationer. Alle fire ejerkommuner skal deponere ved ibrugtagning (formentlig fra 2027 el. 2028).

Fase 4

Med Fase 4 fra 2028 opgraderes alle fire brandstationer i Aarhus med yderligere to brandfolk, således der i alt vil være 8 brandfolk på døgnvagt på hver station. Herved opnås et samlet døgndækkende beredskab på i alt 32 brandfolk. Den samlede udgift for Aarhus Kommune udgør fra 2028 (Fase 4) kr. 20 mio.

Med Fase 2, 3 og 4 er det vurderingen, at brandvæsenet vil være så robust, at vi kan håndtere de kommende års beredskabsfaglige udfordringer. Det skal understreges, at de nuværende kapacitetsudfordringer ikke skyldes en Marselistunnel eller en havneudvidelse. Med Fase 2, 3 og 4 tilsammen er det dog også vurderingen, at der kan etableres et forsvarligt tunnelberedskab. Tilpasning af brandvæsenets dimensionering i forhold til havneudvidelsen og et kommende klima-beredskab, må belyses på et senere tidspunkt.

Ved tiltrædelsen af den nuværende RBD godkendte byrådet en forringelse i serviceniveau. Responstiden i Aarhus bymidte blev øget fra 7 minutter til 10

Dato 31-05-24

minutter. En responstid på 7 minutter er selvsagt bedre end 10 minutter, men det blev vurderet beredskabsfagligt forsvarligt at øge responstiden med tre minutter, hvilket også Beredskabsstyrelsen som tilsynsmyndighed accepterede. Den forøgelse i responstid for Aarhus Bymidte muliggør en flytning af brandstation i Ny Munkegade til en placering på Sydhavnen. Det er imidlertid ikke muligt at nå fra Sydhavnen til Hasle, Åbyhøj, Gellerup og Brabrand på 10 minutter. En flytning fra Ny Munkegade til havnen udløser derfor et behov for en brandstation i Aarhus Vest.

Det er vigtigt at pointere, at brandvæsenets serviceniveau ikke kun handler om responstider men i høj grad også om robusthed forstået sådan, at vi ikke kun skal hurtigt frem – vi skal også være brandfolk nok til at løse den enkelte hændelse og flere samtidige hændelser.

I den nuværende RBD er den laveste mulige dimensionering til en hændelse på oliehavnen i Aarhus fastsat til 16 brandfolk. Under flere hverdagsindsatser de senere år – og særligt under branden i Studstrup – var langt flere end 16 brandfolk indsat samtidig. En lang række publikumstunge og komplicerede objekter som f.eks. højhuse i Aarhus udløser ved en automatisk brandalarm behov for to udrykningsenheder samtidig, dvs. en udrykning med en indsatsleder, to holdledere og 10 brandfolk, som afsendes fra 2 forskellige døgnstationer. Det skyldes bl.a. bygningernes kompleksitet, brandmandselevatorer der skal manuelt betjenes, fjernliggende brandmandspaneler til betjening af brandsikkerhedsforanstaltningerne i bygningen m.v.

Østjyllands Brandvæsen skal i den kommende dimensionering være gearret til at håndtere 2 samtidige brandalarmer fra kompliceret byggeri. Dvs. der skal kunne indsættes fire brandstationer samtidigt. Østjyllands Brandvæsen skal også i den kommende dimensionering kunne indsættes på en langvarig hændelse, (eksempelvis en stor industribrand med op til tre brandstationer indsat) uden at byens øvrige beredskabsniveau kompromitteres.

Samtidig skaber vedligeholdelsesuddannelseskraft til brandfolkene også et behov for, at man i dagtimerne kan lægge en brandstation "bagerst" i udrykningsrækkefølgen, så stationen kan hellige sig efteruddannelse og træning på den nye brandskole i Aarhus Vest. Herved vil byen stadig have tre døgndækkende brandstationer til at opretholde serviceniveauet mens den fjerde station kan afvikle uddannelse.

En yderligere forøgelse i responstid i Aarhus Bymidte – dvs. en responstid på mere end 10 minutter - vil ikke være beredskabsfagligt forsvarligt.

Dato 31-05-24

Kan en brandstation på havnen udsættes til Marselistunnelens åbning i 2031?

Det er forespurgt, hvorvidt en brandstation på havnen kan afvente Marselistunnelens åbning. Spørgsmålet er godt og relevant, men som det allerede er anført ovenfor, så er Fase 2, 3 og 4 nødvendige – også uden Marselistunnelens etablering. I 2028 vil Aarhus have +380.000 indbyggere. Før 2002 var der fastsat et lovkrav om et slukningstog med 8 brandfolk pr. 100.000 indbyggere. Dvs. målt på en "2002-skala" burde Aarhus i dag have ca. 3,5 fuldtidsslukningstog (28 brandfolk på døgnvagt). Der er i dag 18 brandfolk på døgnvagt, og det må være fair at sige, at den kompleksitet i byggeri og byudvikling, som vi har set de seneste 10 år i Aarhus, ikke tåler sammenligning med 2002-niveauet.

Fordelen ved at træffe beslutning om Fase 2, 3 og 4 er, at vi så også uden yderligere tilførsel af personelressourcer vil kunne etablere et forsvarligt tunnelberedskab, men det forudsætter, at vi får brandstationerne placeret geografisk korrekt (Aarhus Vest og Sydhavnen) således, at vi kan køre direkte ind i begge tunnelrør fra begge retninger i tilfælde af brande og ulykker, hvor fremkommeligheden kompromitteres af de havarede køretøjer og køddannelse i tunnelrørene.

I Marselistunnelens anlægsfase vil store dele af Marselis Boulevard være gravet op og det bliver vanskeligt at sikre fremkommelighed til beboerne i området. Med en placering på havnen vil vi langt hurtigere kunne komme på begge sider af tunnelbyggeriet (via Jægergårdsgade og via Sumatravej) end vi kan fra Ny Munkegade.

Kasper Sønderdahl
Beredskabsdirektør

Se overblik over faserne på næste side.

Fase 2 fra 2026

- Løft af bemanningen på alle 3 døgnstationer i Aarhus så de beredskabsfaglige specialer kan bemandes døgnet rundt. Dvs. et bemandingsløft fra 18 til 24 brandfolk på døgnvagt.

Udgift for Aarhus Kommune kr. 15 mio. årligt. (2024-tal).

Låneadgang på 4 mio. (2024-tal) til projektering af de to nye brandstationer, som Fase 3 omhandler.

Fase 3 fra 2027

- Opførelse og åbning af Station Aarhus Vest på Bautavej 9, 8210 Aarhus V.
- Opførelse og åbning af station Aarhus Øst på Sydhavnen i Aarhus og fraflytning af Ny Munkegade. Herved samles båd-beredskab, dykker-beredskab, oliehavne-beredskabet, midtbyens beredskab under samme tag som tunnelberedskabet.

Udgift for Aarhus Kommune kr. 9 mio. årligt. (2024-tal)

Låneadgang på 21 mio. til nye brandkøretøjer og 93 mio. (2024-tal) til opførelse af bygninger. Anlægsmidlerne finansieres via KommuneLeasing.

Fase 4 fra 2028

- Opgradering af alle fire døgnstationer. Dvs. et bemandingsløft fra 24 brandfolk til 32 brandfolk på døgnvagt.

Udgift for Aarhus Kommune kr. 20 mio. årligt. (2024-tal)